

Останалите 9 анкетирани са по-снизходителни в определенията си и разглеждат ромите "като свободолюбиви", "хора като всички останали". "Ромите са също хора и трябва да се опитаме да ги образуваме". В една анкетна карта се дава един умерен отговор: "За ромите не мога да говоря общо, нито да ги поставям под общ знаменател, защото и сред тях има може би добри хора". В два отговора се наблюдават определения, които са свързани с техните таланти, напр.: "весели хора с певчески таланти".

В заключение трябва да се каже, че и тук изпъква мнението, според което ромите са синоним на бедност, безотговорност, нищета, кражба, необразованост – характеристики, които не са привлекателни за студентите. С други думи, те очертават образа на човека от социалното дъно.

Следователно студентите, които се обучават в момента по педагогическите специалности, не се виждат в бъдеще като учители, които биха могли да обучават и възпитават роми. Те не са подготвени за това, тъй като не знаят ромски език, нямат практическата и теоретическата подготовка за работа с тях, а още и по-лошо – нямат желание да ги получат. А тези, които не желаят това, може би няма да бъдат и добри учители. Всичко това е и индикатор, че тенденцията за негативното отношение на българите към ромите ще продължава, и разделението между двата етноса вероятно няма да намалее в близко бъдеще.

В. РЕЗУЛТАТИ ОТ АНКЕТА, ПРОВЕДЕНА С УЧЕНИЦИ

Бяха анкетирани 56 деца от четвъртите класове в СОУ "Св. св. Кирил и Методий" в Бургас. Вж. въпросите и отговорите след тях:

1. Какво си представяте, когато чуете словосъчетанието ромско дете?

Целта на зададения въпрос е да се разбере каква е представата на българчетата за ромските деца, как те биха ги определили, какво е най-характерно за тях. Получиха се изключително интересни определения, като в по-голямата част от отговорите на анкетираните (приблизително 98%) присъстваха думи, които характеризират техния бит, възпитание, образование, култура, хигиена: *бедност, нищета, дрипавост, невъзпитаност, неграмотност, просия, мръсотия*, които ги представят като хора от социалното дъно.

Обобщението на отговорите приема следния вид, като трябва да се отчита обстоятелството, че в един отговор на анкетиран същест-